

Stáhtaráði prinsihppamearrádus **kulturárbestrategiijas** **2023–2030**, čoahkkáigeassu

Kulturárbi šaddá olbmo doaimma boađusin ja vuorrováikkahuhasas birrasiin. Dat muitala árvvuid, oskumušaid, dieđuid, máhtuid ja árbevieruid rievdamis. Kulturárbi sahhttá leat materálalaš, immateriálalaš dehe digitálalaš. Kulturárbi ođastuvvo, seailluhuvvo ja sirdojuvvo boahtte buolvvaide.

Kulturárbestategijas geahčaduvvovit holistalaččat buot kulturárbbi oassesuorggit.

Kulturárbestategijja deháleamos árvun leat bissovašvuhta, mánnggalágán-vuohta ja ovttaveardásasašvuhta sihke ovddasvástádus kulturárbbi seailluheamis ja suodjaleamis boahtte buolvvaide. Strategijja guovddáš fáttát laktásit suvdilis gárggiideami ovddideapmái, searvevuoda lasiheapmái ja mánnggahápmásašvuoda

identifiseremii. Kulturárbestategijja ulbmiliid ollahuvvan gáibida, ahte ovttaskas olbmot, servošat sihke hálddahusa sierra suorggit guddet ovttas ovddasvástádusa kulturárbbis sihke dan dokumenteremis, furkemis, suodjaleamis, gáhttemis, ovdánahttimis ja ávkin atnimis.

Kulturárbestategijjas ásahuvvon višuvdna jahkái

2030 lea, ahte kulturárbbi mearkkašupmi servodaga resursan lea givron ja dan čuovvumuššan olbmuid eallinšlädja lea buorránan: kulturárbi doaibmá šaldin olbmuid gaskkas ja fállá čovdosiid ceavzilis boahtteáiggi huksemii.

Kulturárbestategijjas leat njeallje ulbmillogu, maidda gullet maid doaibma-bidjolinnjemat. Ulbmiliin deattu ožzot olbmuid ja servošiid **eaiggátvuohta, ovddasvástádus ja oassálastinvejolaš-vuođat kulturárbbis, kulturárbi ekolo-galaš gierdavašvuođa oassin, máhtu, oahppama ja dutkamuša doarjun ja váfisteapmi** sihke kulturárbbi ekono-malaš potentíala ceavzilis ávkin atnin. Dasa lassin ulbmiliin leat válđojuvvon vuhtii čađamanni vuogi mielde diehtu ja máhtut, digitálavuohta, guvllolaš-vuohta, báikkálašvuohta ja riikkaidgas-kasašvuohta.

Strategiija doaibmá Eurohpa ráđi Faro soahpmuša ollahuhttima reaidun ja oasistis dat ovddida Ovtastuvvan našuvnnaid suvdilis ovdáneami doaibmaprógrámma Agenda 2030 ulbmiliid olaheami.

Stáhtaráđi dahkkon prinsihppamear-rádusa kulturárbestategijjas oahpahus-ja kulturministerijja vuolggaha

dárkilit ollahuhttinplána ráhkadeami. Válmmastallan ollahuhttojuvvo viiddes ovttasbarggus doaibmasurggiiguin ja čanusjoavkkuiguin. Ollahuhttinplánas ovdanbuktojuvvojt doaibmabijut strategiija ollahuhttima várás sihke daid ovddasvástádusbealit, áigegaska, dárbašlaš resurssat sihke govvádus čuovvuma ordnemis.

Kulturárbestategiija ulbmilat jahkái 2030

Kulturárbi iežas oapmin ja oktasažžan

- Buohkaid vuogatvuota kulturárbái ollahuvvá. Kulturárbbi buorrin bargojuvvo aktiivvalaččat.
- Furkejuvvon ja suodjaluvvon kulturárbi speadjalastá máŋggalágán servodaga.
- Kulturárbbi viiddes servodatlaš mearkkašupmi lea identifiserejuvvon. Kulturárbi lasiha buohkaid burexbirgejumi.

Kulturárbi, luondu ja dálkkádattrievdan

- Kulturárbedieđut ja -máhtut lehttohit sirdáseami ceavzilit eallinvuogi guvlui.
- Kulturbirrasat geavahuvvojit ja dikšojuvvojit suvdilis vuogi mielde.
- Kulturárbesuorggi doaibmit vátnačinat ja suvdilis doaimma ofelaččat.
- Kulturárbeárvvut, luonduárvvut ja ekologalaš bissovašvuoda ulbmilat leat heivehuvvon oktii.
- Kulturárbeárvvut ja daid fállan čovdosat leat válđojuvvon vuhtii dálkkádatpolitikhkas.

Kulturárbi, oahppan, máhttin ja dutkamuš

- Čuvgehus, máhttin sihke návccat dikšut ja geavahit kulturárbbi givrot kulturárbešaddadeami ja eallinagi oahppama mielde.
- Kulturábesuorggi ámmátolbmuid máhttu dálvista mánjggabeallásacčat suorggi ja servodaga earáhuvvi dárbbuide.
- Kulturárbbi dutkamuš lea mánjgga-dieđalaš ja riikkaidgaskasaš ja dan bohtosat adnojuvvorit viidát ávkin.
- Kulturárbediehtu lea gokčevaš, áigeguovdil, oktiiheivvolaš ja viidát geavahusas.

Kulturárbi ja ekonomiija – ceavzilit ja duddjojeaddji vuogi mielde

- Kulturárbi identifiserejuvvo servodaga oktasaš oaiiveopmodahkan.
- Kulturárbbi gudneángiris ovdánaht-tima ruhtadanvuođđu lea viidánan ja dan seailluheapmi dorvastuvvo oktasaš ruhtaváriiguin.
- Kulturárbi lea ain mágssolaččat resursa duddjojeaddji ekonomijai ja eará fitnodatdoibmii.
- Kulturárbbi earenoomamáš kvaliteahhta ja iešárvu gudnejahettojuvvo ekonomalaš doaimmas.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29, 00023 Valtioneuvosto
p. 0295 16001 (vaihde)
kirjaamo.okm@gov.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi | okm.fi
2/2023

BEARPIIMA GOVAT: Emilia Anundi / oahppahuus- ja kulturiministeriija; Helene Schjerbeck, Lohkki nieddat.
Hannu Aaltonen / Albmotgallerijä; Laura Rautjoki / birasministeriija Govvabáhku; Gowa Barbro Christina Hästesko-Fortuna ruovttudoallorigrijis / Svenska litteratursällskapet i Finland; Sámi musea Siida SISSIIDDUIID GOVAT: Ilari Järvinen / Musealágádus;
Fanasduoja; Marko Nikula duddjome, Jaska Poikonen / Musealágádus